

Pacientu drošības izpratnes nedēļa -

starptautiski tiek atzīmēta martā (09.03.-15.03.2025.), lai veicinātu izpratni par veselības aprūpes drošību.

Kāpēc drošība ir tik svarīga? Lai gan pēdējo divu desmitgažu laikā ir panākts progress, taču Pasaules Veselības organizācija dati liecina, ka vidēji 1 no 10 pacientiem tiek nodarīts kaitējums veselības aprūpē, lielākā daļa no šiem atgadījumiem ir novēršami. Kaitējuma novēršana veselības aprūpē ir globāla sabiedrības veselības problēma. Katrs no mums mijiedarbojas ar veselības aprūpes sistēmu un ikvienam ir sava loma drošas veselības aprūpes nodrošināšanā.

Pēdējos gados arvien vairāk valstu pievērš uzmanību pacientu ziņotajai pieredzei veselības aprūpes drošības jomā Pasaules Veselības organizācijas “Globālais pacientu drošības rīcības plāns 2021.–2030.” aicina izstrādāt un īstenot intervences pasākumus, lai veicinātu pacientu līdzdalību drošības iniciatīvās. Pacientu, ģimeņu, aprūpētāju un kopienu balss iekļaušana veselības politikā ir svarīga, lai padarītu veselības aprūpi efektīvāku, drošāku un cilvēkorientētu.

Pacientu aktīva iesaiste veselības aprūpes sistēmas uzlabošanā ir arī viens no Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) ieteikumiem, tostarp:

- uzticības veidošana – ciešāka pacienta un ģimenes locekļu iesaiste veselības aprūpē;
- platformu un tīklu izveide – pieredzes un labas prakses apmaiņas veicināšana;
- pacientu ziņoto rādītāju pilnveide – sistemātiska šo rādītāju izmantošana drošības uzlabošanai, veicinot drošības kultūru, kas mudina ziņot par drošības atgadījumiem u.c..

OECD dati liecina, ka aptuveni katrs sestais patients ziņoja par drošības atgadījumiem. Stacionēto pacientu vidū, tie, kuri pēdējās hospitalizācijas laikā norādīja pacientu drošības atgadījumus, īpatsvars bija no 4% līdz 17%. Latvijā vidēji 4% pacientu norāda, ka slimnīcā viņi saskārušies ar kādu no drošības atgadījumiem, piemēram, sajauktiem pacientiem, nepareizi ievadītām zālēm, kritieniem u.tml.

Pacientu ziņotie pieredzes dati sniedz vērtīgu informāciju par to, kā nodrošināt drošu aprūpi un novērst riska situācijas un risināt pacientu drošības atgadījumus. Šie dati palīdz labāk izprast pacientu uztveri par nedrošu aprūpi, kas neattiecas tikai uz fiziskiem bojājumiem un sāpēm, bet arī uz emocionālu diskomfortu, kā arī problēmām, piemēram, sliktu saziņu un nepārlicinātību par drošību aprūpē un ārstēšanā.

Pacientu pieredzes mērīšana uzlabo pacientu, ģimeņu, aprūpētāju un sabiedrības izpratni par veselību, kā arī veicina uzticību veselības aprūpes sistēmām un drošai aprūpes sniegšanai.

Pacientu drošība ir mūsu visu atbildība – aktīva iesaiste palīdz uzlabot veselības aprūpes kvalitāti un drošību.

Plašāka informācija pieejama OECD ziņojumos:

<https://www.oecd.org/en/topics/patient-safety.html>

https://www.oecd.org/en/publications/patient-engagement-for-patient-safety_5fa8df20-en.html